

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/367/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7510202881
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7510202881.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobkyne F. X. X., Y..X.. so sídlom v W., W. XX, IČO: 31335004, proti žalovaným: 1. P. O., nar. X.X.XXXX, bytom X., A. XXX/XX, zastúpenej Centrom právnej pomoci, Bratislava, Námestie Slobody 12, IČO: 30798841, Kancelária Košice, Moyzesova 18 a 2. O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., Š. XX, v konaní o zaplatenie 13.125,68 € istiny s prísl., o odvolaniach žalobkyne a žalovanej v 1. rade proti rozsudku 7C 125/2010-97 z 24.10.2011 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zročnosti žalobkyne prisúdenej pohľadávky 13.125,68 € istiny s prísl. v určených splátkach po 60,- € mesačne, pod následkom straty výhody splátok.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobkyne sa náhrada trov konania nepriznáva.

Žalobkyňa nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyne 13.125,68 € s 11,99 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 12.880,28 € od 1.3.2010 do zaplatenia tak, že plnením jednej zo žalovanej zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhej žalovanej. Peňažné plnenie súd povolil žalovaným vykonať v splátkach po 60,- € mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom január 2012 až do úplného zaplatenia tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyne trovy konania vo výške 1.376,60 € na účet zástupkyne žalobkyne JUDr. Silvie Sovovej advokátky, so sídlom Diamantová 10, Košice, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok vo výroku o zročnosti pohľadávky napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, lebo bola toho názoru, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie zaviazať žalované na úhradu dlžnej sumy formou splátok len po 60,- € mesačne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytýkala súdu prvého stupňa, že pri rozhodnutí o určení splátok nevzal do úvahy ten fakt, že 11,99 % mesačné úroky z omeškania zo sumy istiny 12.880,28 € predstavuje cca 130 € mesačný záporný úrokový nárast dlhu, čo znamená, že splátky po 60,- € mesačne neriešia znižovanie dlhu. Rozsudok s takouto výškou splátok považovala za nevykonateľný a nesúhlasila s ním, preto ho navrhla zmeniť a rozhodnúť tak, že žalované v 1. a 2. rade sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť jej 13.125,68 € s 11,99 % úrokmi z omeškania zo sumy 12.880,28 € od 1.3.2010 do zaplatenia s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhej žalovanej, ako aj nahradiť trovy konania vo výške 1.376,- € na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Sovovej, advokátky, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná v 1. rade (ďalej aj „žalovaná“) podaným odvolaním napadla rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaných spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania 1.376,60 € trovách konania a navrhla ho v tejto časti zmeniť tak, že žalobkyni sa náhrada trov konania nepriznáva. Vytýkala súdu prvého stupňa, že nevyhovel žiadosti jej právneho zástupcu Centra právnej pomoci so sídlom v Bratislave, aby v danom prípade aplikoval § 150 O.s.p. a nepriznal žalobkyni náhradu trov konania s poukazom na nepriaznivú finančnú a majetkovú situáciu na strane žalovaných, ktorá bola v konaní preukázaná a na ktorú súd prihliadal pri povolení splátok dlžnej sumy. Vytýkala súdu, že opomenul tú podstatnú skutočnosť, že platobným rozkazom uložil žalovaným, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatili žalobkyni 13.126,68 € s prísl., a nahradili jej trovy konania vo výške 787,50 €, proti ktorému žalované podali odpor, ktorý bol jediný právny prostriedok ako sa mohli dožadovať umožnenia splátok dlžnej sumy a nepriznania náhrady trov konania. Uviedla, že jednorázové splnenie dlhu nebolo a nie je v možnostiach a schopnostiach žalovaných a z uvedeného dôvodu súd umožnil žalovaným splátky dlžnej sumy po 60,- € mesačne. Poukázala na to, že v podanom odpore nárok navrhovateľa čo do dôvodu nenamietala a uviedla, že úver riadne nespláca od r. 2009, kedy sa dostala do vážnej situácie a žalobkyňa z uvedeného dôvodu viackrát požiadala o odklad splátok, prípadne o ich zníženie, avšak žalobkyňa na túto skutočnosť neprihliadala, a ďalej nesúhlasila s povinnosťou nahradiť žalobkyni trovy konania, nakoľko je vo finančnej tiesni a okrem starobného dôchodku nemá žiadny iný príjem, taktiež žalovaná v 2. rade nie je schopná plniť záväzok žalovanej v 1. rade, a vzhľadom na uvedené skutočnosti podľa jej názoru je namieste aplikácia § 150 O.s.p. a nepriznanie náhrady trov konania žalobkyni z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd povolil peňažné plnenie vykonať v splátkach, že na uvedený postup súdu nebol najmenší dôvod, nakoľko medzi účastníkmi bol uzatvorený obchodnoprávny vzťah (zmluva o úvere je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka) a poskytnutie úveru a následne umožnenie jeho splácania v splátkach je výhodou pre dlžníka, pričom ak je dlžník v omeškaní so splácaním splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, môže veriteľ od zmluvy o úvere odstúpiť a žiadať vrátenie celého dlhu naraz, čím dlžník príde o túto výhodu, a nesúhlasila preto s poskytnutou výhodou žalovanej ešte nižších splátok. Uviedla, že žalovaná vo svojom odpore okrem iného spochybnila uplatnený nárok, a opakovane zavádza aj v záležitosti splátok, ktoré jej údajne nepovolila, aj keď mienila svoj dlh splácať. Ďalej uviedla, že po opakovaných žiadostiach zaslala žalovanej list, v ktorom súhlasila s odkladom splácania mesačných vkladov stavebného sporenia na dobu 6 mesiacov, avšak žalovaná ponúknutú možnosť nevyužila, svoj dlh riadne nesplácala, a to ani po častiach. Vynaložené trovy konania považovala za potrebné na účelné uplatňovanie práva proti žalovaným, keď k účasti právnej zástupkyne na pojednávaní dňa 24.10.2011 došlo z dôvodu, že súd považoval jej účasť za nutnú, čo zvýraznil na predvolaní, a stalo sa tak zrejme pre prvotné spochybňovanie uplatňovaného nároku žalovanou, a tak vynaložené trovy právneho zastúpenia a zaplatenie súdneho poplatku za návrh je samozrejmé. Poukázala na to, že rozhodnutím súdu jej bola priznaná celá uplatňovaná pohľadávka, mala teda vo veci plný úspech, a v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. jej prináleží náhrada všetkých trov konania, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti žalovaným. Dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. sú skôr charakteru týkajúceho sa priebehu konania ako takého, nespočívajú v momentálnej sociálnej situácii „povinného“ účastníka konania, navyše v danom obchodno-právnom vzťahu súd môže prihliadnuť najmä na také okolnosti, ako napr. či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrilo, čo žalobkyňa urobila. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania potvrdiť ako vecne správny a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie a z trov právneho zastúpenia (odmeny a náhrady hotových výdavkov) za vyjadrenie k odvolaniu žalovanej vo výške 78,78 €.

Rozsudok, okrem zročnosti prisúdenej pohľadávky a výroku o trovách konania, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p.), preto v tejto časti nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p., a to aj vo vzťahu k žalovanej v 2. rade, ktorá odvolanie proti rozsudku nepodala, keďže na strane žalovaných ide o také spoločné práva a povinnosti, kde platia úkony jedného z nich aj

pre ostatných (§ 212 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil rozsudok vo výroku o zročnosti žalobkyni prisúdenej pohľadávky 13.125,68 € istiny s prísl. v určených splátkach po 60,- € mesačne pod následkom straty výhody splátok, ako vecne správny. Rozsudok vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. odvolací súd zmenil tak, že žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, lebo v tejto časti neboli podmienky pre potvrdenie (§ 219) ani pre zrušenie rozsudku (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi dôvodmi napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa zročnosti žalobkyni prisúdeného peňažného plnenia a povolených splátok dlžnej sumy, na ktoré v celom rozsahu poukazuje. Žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, pokiaľ ním bolo povolené žalovaným splniť dlžnú sumu v splátkach po 60 € mesačne s podmienkami zročnosti, ako sú určené v napadnutom rozsudku v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 160 ods.1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Hľadiskami pre úvahu súdu o priznaní výhody splátok žalovanému, sú najmä výška priznaného plnenia, jeho platobná schopnosť i v konaní prejavená jeho snaha splniť záväzok, možnosť žalobcu domáhať sa celého plnenia v prípade nedodržania jednotlivých splátok, ako aj na skutočnosť, či povolením splátok nebude žalobca výrazne poškodený. Podľa ustálenej súdnej praxe stanovenie dlhšej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok nie je závislé od návrhu účastníka, ale súd je oprávnený sám zvážiť, či je povolenie tejto výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisudzovanej sumy alebo na iné okolnosti prípadu.

So zreteľom na nepriaznivé osobné a majetkové pomery žalovaných (podrobne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku), v konaní prejavenu snahu žalovanej v 1. rade splniť záväzok, výšku prisúdeného plnenia, a prihliadajúc aj na možnosť žalobkyne ako veriteľa domáhať sa proti žalovaným zaplata celú pohľadávku v prípade nesplnenia niektorej splátky, aj podľa názoru odvolacieho súdu sú dané zákonné dôvody pre priznanie žalovaným výhody splátok po 60 € mesačne, keďže nie je v možnostiach a schopnostiach žalovaných zaplatiť žalobkyni prisúdené peňažné plnenie naraz. Súd prvého stupňa preto správne rozhodol, pokiaľ povolil možnosť prisúdené plnenie vykonať v splátkach, a vzhľadom k osobným a majetkovým pomerom žalovaných úmerne stanovil výšku splátok i podmienky ich zročnosti v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p.

Ani skutočnosti a námietky uvedené v odvolaní žalobkyne neodôvodňujú iné rozhodnutie o zročnosti žalobkyni prisúdeného plnenia. Predovšetkým nie je dôvodná námietka žalobkyne o nevykonateľnosti napadnutého rozsudku, lebo vo výroku rozsudku súd pre splnenie uloženej povinnosti žalovaným stanovil splátky, a určil ich výšku ako aj podmienky ich zročnosti so sankciou straty výhody splátok v prípade nedodržania týchto podmienok a omeškania s plnením niektorej splátky, kedy sa stane zročným celý dlh naraz. K námietke žalobkyne, že splátky po 60 € mesačne neriešia znižovanie dlhu, treba uviesť, že žalobkyni boli priznané 11,99 % úroky z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu (6,99 %), a to z celého zostatku dlžnej sumy úveru, na ktoré má žalobkyňa nárok od 1.3.2010 a počas celej doby splácania, až do úplného zaplata dlžnej sumy, a preto výhoda splátok poskytnutá žalovaným po 60 € mesačne, aj keď môže znamenať neprimerané oddialenie splatenia celého dlhu, nie je však na ujmu žalobkyni a výrazne nepoškodzuje jej ekonomické postavenie a záujmy. Okrem toho treba vziať do úvahy aj prípadnú možnosť žalovaných zaplatiť na splatenie úveru mimoriadne splátky, a týmto spôsobom znížiť zostatok dlhu (istiny) v záujme rýchlejšieho splatenia celého dlhu.

Neboli však splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v napadnutom výroku o trovách konania.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, v ktorých ide predovšetkým o to, aby sa rozhodnutie o náhrade trov nejavilo ako tvrdosť voči účastníkovi a neodporovalo dobrým mravom. Cit. ustanovenie možno použiť vo všetkých prípadoch, v ktorých sú splnené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak existujú také dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré sa náhrada trov konania (výnimočne) celkom alebo sčasti neprizná. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Podľa ustálenej súdnej praxe pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov, t.j. nielen na strane toho, koho by podľa všeobecného ustanovenia stíhala povinnosť nahradiť trovy konania, ale i toho, koho majetková sféra by bola použitím tohto ustanovenia dotknutá. Okrem toho pri skúmaní danosti dôvodov hodných osobitného zreteľa vo vzťahu k určitému konaniu z hľadiska aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. sú významné aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu nároku na súde, ako aj ich postoj v konaní a skutočnosť, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania nechal do úvahy možnú aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. na daný prípad a v súlade s cit. ustanovením a uvedenými zásadami nezohľadnil okolnosti na strane účastníkov a nepriaznivé osobné a majetkové pomery žalovaných, na ktoré žalovaná poukazuje v odvolaní a ktoré boli dôvodom aj pre priznanie výhody splátok podľa § 160 ods. 1 O.s.p. Uvedené skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu predstavujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú, aby žalobkyni aj napriek tomu, že mala vo veci plný úspech - výnimočne nebola priznaná náhrada trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Okrem toho pri rozhodnutí bolo odvolacím súdom prihliadnuté aj na to, že žalobkyňa je podnikateľským subjektom, a v konaní ani netvrdila, že by nepriznanie náhrady trov konania v uplatnenej výške sa výrazne negatívne prejavilo v jej majetkovej sfére. So zreteľom na uvedené dôvody sú tak splnené podmienky pre nepriznanie náhrady trov konania žalobkyni, od ktorej možno spravodlivo požadovať, aby trovy tohto konania v celom rozsahu znášala sama bez nároku na ich náhradu, preto odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania tak, že žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

Žalobkyňa nemala v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.